

En Begravelses-Anordning for Nykøbing 1683.

I Provinsarkivet findes en gammel Begravelses-Anordning for Nykøbing, hvoraf man ser, hvordan hine Tidens Takster var for at komme i Jorden paa de mere og mindre fornemme Pladser i Kirken og paa Kirkegaarden. Ligesaa hvad der maatte bødes for Brugen af Linklæder, for Klokkeringning, Grav at kaste, Sang af Skolens Børn (hel eller halv Skole). Fremdeles hvad der maatte ydes ved Bryllupper (Copulation), alt eftersom saadanne holdtes i Hjemmet eller i Kirken, eftersom man vilde nøjes med en dansk Salme før og efter Copulationen, eller man vilde have Musik over Borde.

Det gamle Dokument lyder ord- og bogstavret som følger. (Hvor et eller flere Bogstaver omslutes af en skarp Parentes [], betyder det, at Stedet er ulæseligt. Ligesaa den punkterede Linie).

Begraffuelsze Anordning Vdj Nyekiöbing.

Indretted effter Kongl. May. allernaadigste forordning de dato 7. Novembris 1682 Saaledis som følger.

I Choret och nedem for trinnet til den Öffuerste Qvindfolcks stoel og saa tvers offuer Kireken.

1.	For et fuld Voxen Lig med Klockerne
og Ligklædet Jndberegnet	10 Rxdr.
	For et Half Voxen Lig Vnder 15 Aar	7 Rdr.
	For et barn Vnder - 5 Aar	5 Rdr.
2.	For et fuld Voxen Lig fra den öffuerste
Qvindfolcke stoell tversz over Kir-
cken og til Hörned af dend Stoell,
som Staar öffuer for den nederste
Kircke Dör	8 Rdr.
	For et Half Voxen Lig vnder 15 Aar	5 Rdr. 3 Mk.
	For et barn Vnder 5 Aar	4 Rdr. —
3.	For et fuld Voxen Lig fra öffuen be-
melte Stole Hörne tv[ers] [öf]ver
Kircken ned ad J gangen, som
mand gaar . . . [Kir]cke Dören, och
J Capellet	6 Rdr. 3 Mk.
	For ett Half Voxen Lig til 15 Aar	4 Rd. 4 Mk.
	For et barn Vnder 5 aar	3 Rdr. 4 Mk.
4.	For et fuldvoxen I Waaben Huuset	5 Rdr.
	For et Halfvoxen Lig Vnder 15 Aar	4 Rdr.
	For et barn Vnder 5 aar	3 Rdr.
	For steen at paalægge J Kircken betales
til Kircken	2 Rdr. 4 Mk.
Paa Kirckegaarden.		
Norden og Osten Kircken til det Sydost
Hörne aff Kircken tvers öffuer til den
Østre Muur.		
5.	For et fuld Voxen Lig	" — " — 12 Sk.
	For et Halfvoxen Lig	" — " — 9 Sk.
	For et barn	" — " — 6 Sk.
	10 Alen J Øster fra bemelte Sydost
Hörne tversz over Ved den Sydre
side til Skolen til den Synderste
Muur efter den Vestre Kant af
Brönden	
6.	For et fuld Voksen Lig	" — 1 Mk. 8 Sk.
	For et Half Voxen Lig	" — 1 Mk.
	For et barn	" — " — 10 Sk.
	10 Allen Øster for bem[elt]e Sydost
Hörne tvers öffuer til den Sydre
og Vestre Muur, Ligesom Det er
Nær Kirckens og Arvingernis Vil-
kor [?]	
7.	For et fuld Voxen Lig	" — 3 Mk. " —
	For et Half Voxen Lig	" — 2 Mk.
	For et barn	" — 1 Mk.
8.	For en steen at Legge paa Kirckegaar-
den gif[u]is til Kircken	1 Rdr. " — " —
	For et træ Sammesteds	" — 3 Mk.

9. Af Lin Klæderne givis til Kircken
 For det Sorte med fryndtzer om . . . " — 4 Mk.
 For det andet " — 2 Mk.
10. For Klokkerne betales till Kircken
 Nar alle fire Klokkerne Ringis 1 Rdr. 5 Mk.
 Af den første, nar den for sig self
 Ringes 1 Rdr.
 Anden gangs Klocken " — 2 Mk. 8 Sk.
 Den ny Klocke " — 1 Mk. 8 Sk.
 Thi Klocken " — 1 Mk.
11. Klockeren for En graf at
 graffue I Kircken giffuis
 For et stor Lig " — 1 Mk. 8 Sk.
 For et Half Voxen Lig " — 1 Mk. 4 Sk.
 For et barn vnder 5 Aar " — 1 Mk. " —
 Paa Kirkegaarden.
12. For en graf til et stort Lig " — 1 Mk. 4 Sk.
 For et Halfvoxen Lig " — 1 Mk.
 Til et barn " — " — 12 Sk.
 Om Vinteren givis for en Huer
 graf $\frac{1}{4}$ Deel mere.
13. For Klokkerne at Ringe betales Kloc-
 keren for Dend største Klocke . . . " — 1 Mk. 8 Sk.
 For Anden gangs Klocken " — 1 Mk. " —
 For den ny Klocke " — " — 8 Sk.
 For Thj Klocken " — " — 6 Sk.
 Skolen givis.
14. For Heel skole 1 Rdr. " — " —
 Notarius " — " — 8 " Sk.
 For Half skole " — 3 Mk. " —
 Notarius " — " — 4 Sk.
 For et Lig som begravis Jmellem 11
 og 12 giuis 2 Mk. til skolen, med
 mindre de, som ere fattige, at de
 ey Kand formaa noged, da det at
 Modereris.
 Begravis nogen om Aftenen efter
 Kongl: tilladelse, Da betalis til
 Skolen 1 Rdr. " — 8 Sk.
- Klokkeren maa ingen graf Lade Aabne
 eller Kaste, förend Rectoris Zeddel
 fremvisis, at Skolen efter Denne
 Taxt först er betalt.
 De som Copuleris J Husene betaler til
 Skolen 1 Rdr. " — " —
 Og da Siungis en dansk Psalme for og
 efter Copulationen, men begieris
 Music ofuer bor[d]e, da betalis
 dobbelt.

For Copulationen J Kircken givis intet Vist, Effter som Rector Nyder derfor sit Sædvanlige Offer effter Stædens Vedtægt.

Huor Præsterne Haaffuer Nydet Følge penge [Nyde de dem fremdeelis.

Klocker[en] skal Have tilbørlig Jndseende, att gravene dybe og forsvarelige gravis, og at Lig Ki[ster]ne, som nogenledis ere friske. ey af Gra[ve]ren spoleris, Men Huor de ere forraad[ned]e, da de dödis been at opsancke, og paa [et] [v]ist sted igien at Nedlegge.

Huis nogen [vil] Kiöbe Arffuelig begravelse J Kircken, at lad[e] [mu]ure, da skal der om å par[te] Handlis, [og] hos [Kirc]kens forsvar Schiöde Sö[gis].

ere [mu]rede eller icke forbliver til de afdöde paa - 20 Aars tid og siden til Kircken med steenene, som der paa Ligger saa velsom paa Graverne paa Kirckgaarden til Vere Hiemfaldne, med mindre de afdödis arfvinger der om paa ny Vil Handie.

Sættis noged Lig J Kircken, som siden flöttis, da betalís derfor effter forordningen.

Huilcket [v]i Saaledis efter Höyst bemelte Kongl: Mayts: Allernaadigste befalning J Sognopræstens og Magistratens Offuervervelse Haver forfatted, Huor effter de Vedkommende sig tilbørligen Haver at Rette og Kirchens Sampt Scholens Rettighed forsvarligen J agt tage.

Hafn: d: 18 Iunj 1683.

O Krabbe.

H. Bagger. D.

Denne Offuerskrefue begravelis Anordning Vdj Nyckiöbing aff Hr. Stifts Ampt Manden Hansz Excell: Otto Krabbe Sampt Hans Ædle Höyærværdighed Biscopen D: Hans Bagger, at Være effter Kongl: Mayts. Allernaadigste befalning forfatted og Kommer offuer Eens med Her Hid fremsendte Original, Testerer

Arnoldus Hofgard.

*Hansz Jörgensön
Grundtwig*

Nyckiöbing d: 15 Aprilis 1685.